

Stedelijk beheer en de Omgevingswet

Jan Boer

Trainer bij Berghauser Pont Academy

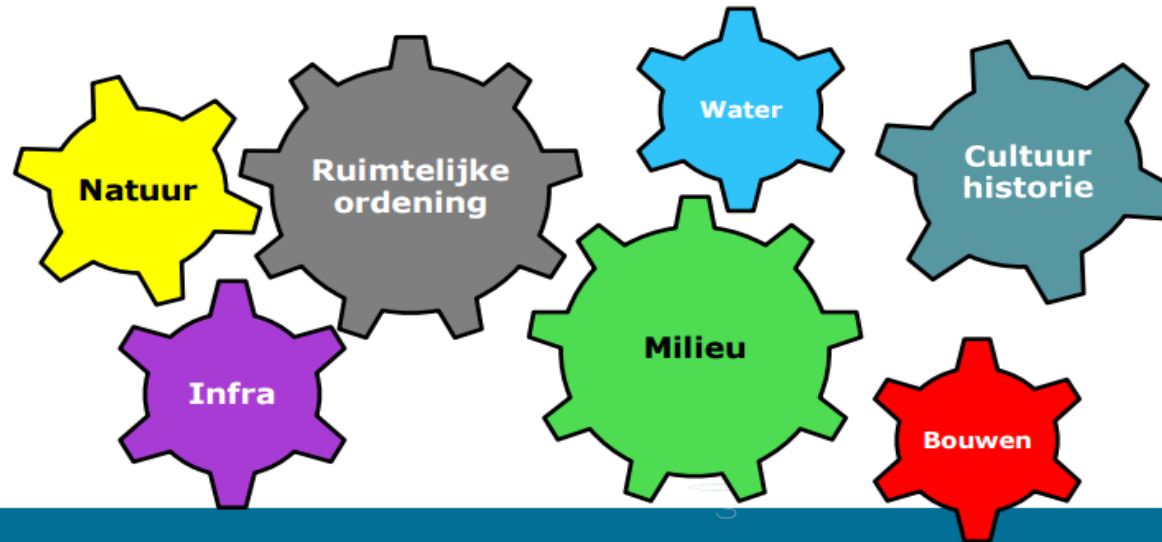

Wat wil de overheid via de Omgevingswet bereiken?

De Omgevingswet

Eén samenhangende wet voor de fysieke leefomgeving

- die ontwikkeling stimuleert
- en de kwaliteit van de leefomgeving waarborgt

Wat ga je doen als “stedelijk beheer”?

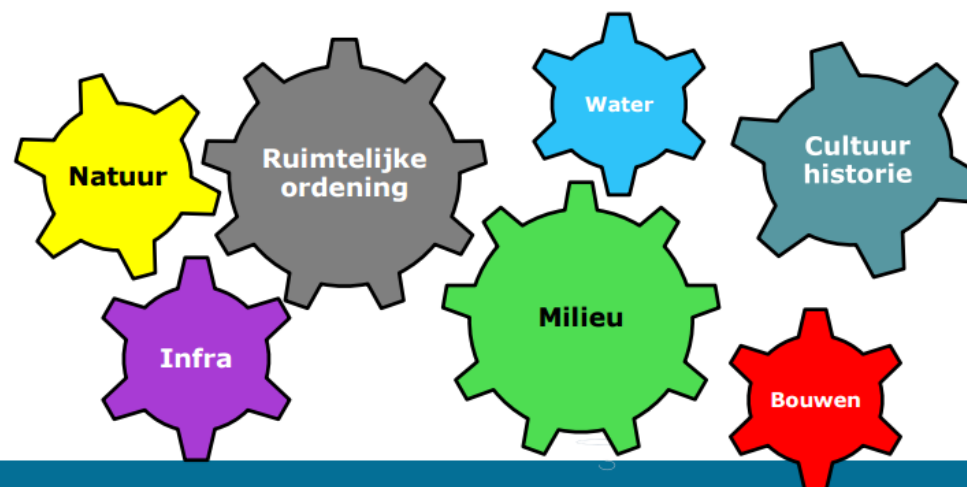
Omgevingswet, wat nog meer?

De circulaire stad
Klimaatadaptatie
Energietransitie (RES)
Waterbeheer
Gezondheid
Drinkwaterzuivering
Van aardgas naar.....
Verkeersinfrastructuur

De Omgevingswet

Eén samenhangende wet voor de fysieke leefomgeving

- die ontwikkeling stimuleert
- en de kwaliteit van de leefomgeving waarborgt

- Rioolbeheer
- Bomenplan
- Wegenlegger
- Groenbeheer
- Verlichting
- Vervangingsopgaven
- Sociaal beheer
- Buurtbemiddeling

Bedoeling Omgevingswet

- Integraal (samen)werken, ook buiten de reguliere ketenpartners, zoals met woningcorporaties en wijkcomité's
- Multidisciplinair aanvliegen van initiatieven in de fysieke leefomgeving
- Participatie
- Denken in mogelijkheden

Loslaten!

- Het is verboden zonder vergunning.....
- Minder regels
- Ruimte voor initiatieven
- Eigen verantwoordelijkheid van inwoners
- Faciliterende overheid

Reikwijdte en doeleinden: *kans voor jouw doelgroep!*

Maatschappelijke doeleinden: art. 1.3 Ow en daaraan kunt u meewerken!!!

Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu gericht op het in onderlinge samenhang:

- a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur, en
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Het “eigen” omgevingsplan per 1 januari 2029 of eerder

Kappen of behouden?

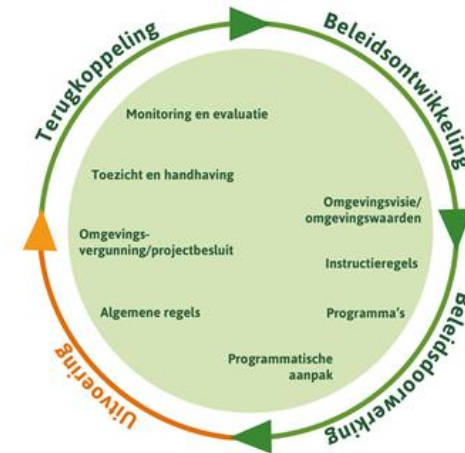
- Regels omtrent bomenbeleid
 - Regels omtrent kappen
 - Regels inz. beschermen
-
- Regel het in het Omgevingsplan
of in de omgevingsverordening

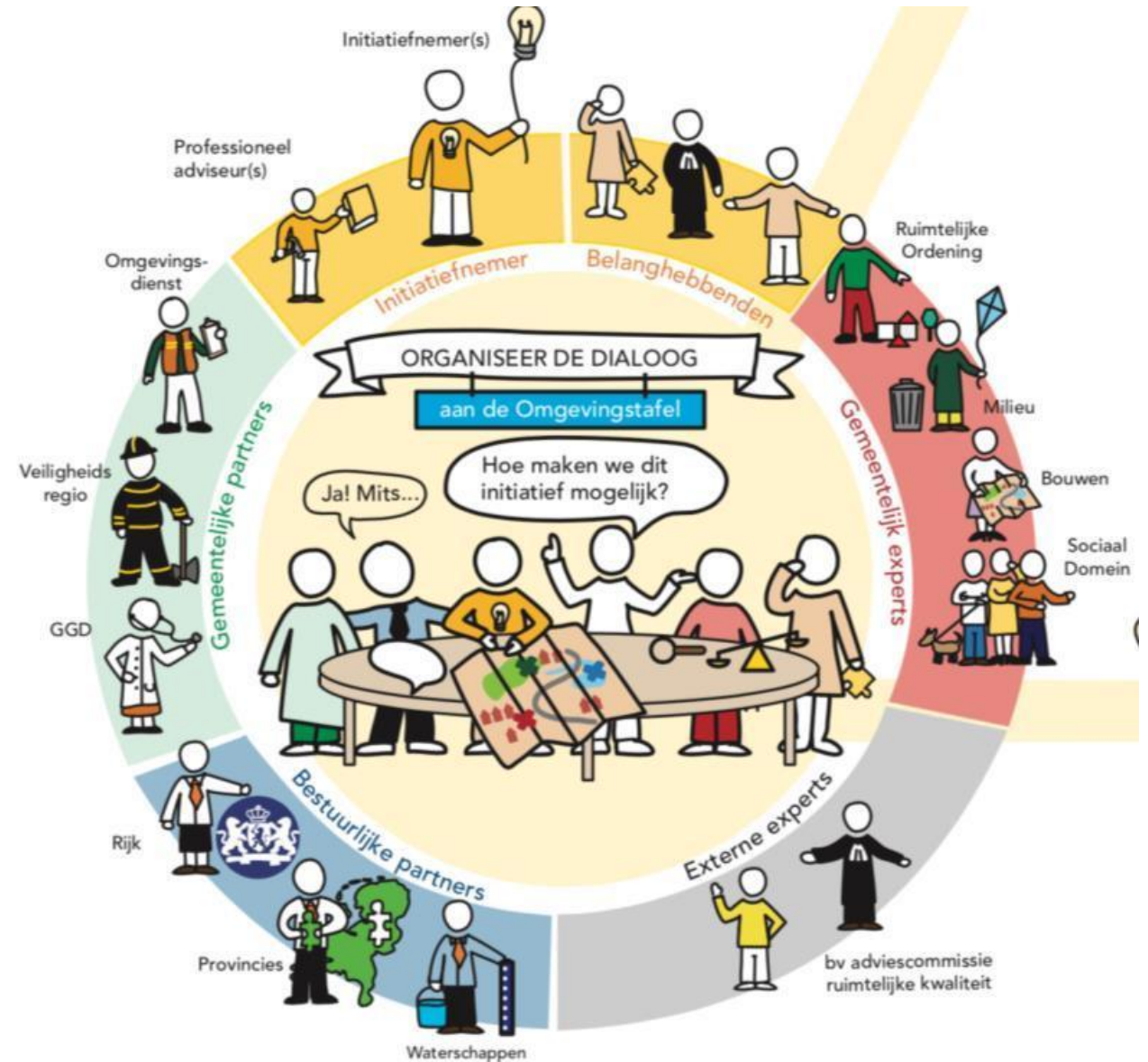
Welke vergunningen zijn er nu “in de openbare ruimte”? En wat zou je willen houden aan regels?

het is EEN hele STAP van WET naar PRAKTIJK

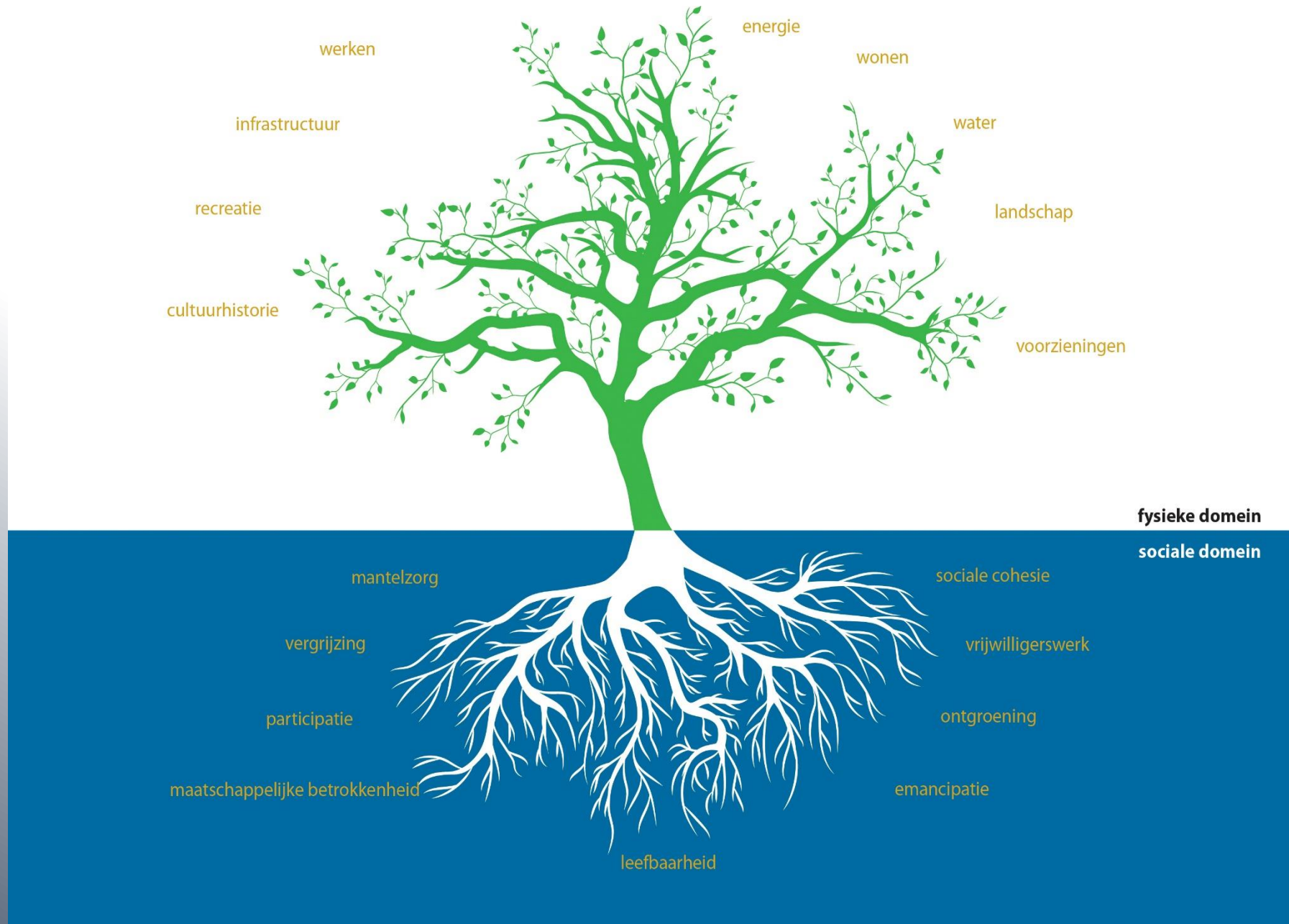

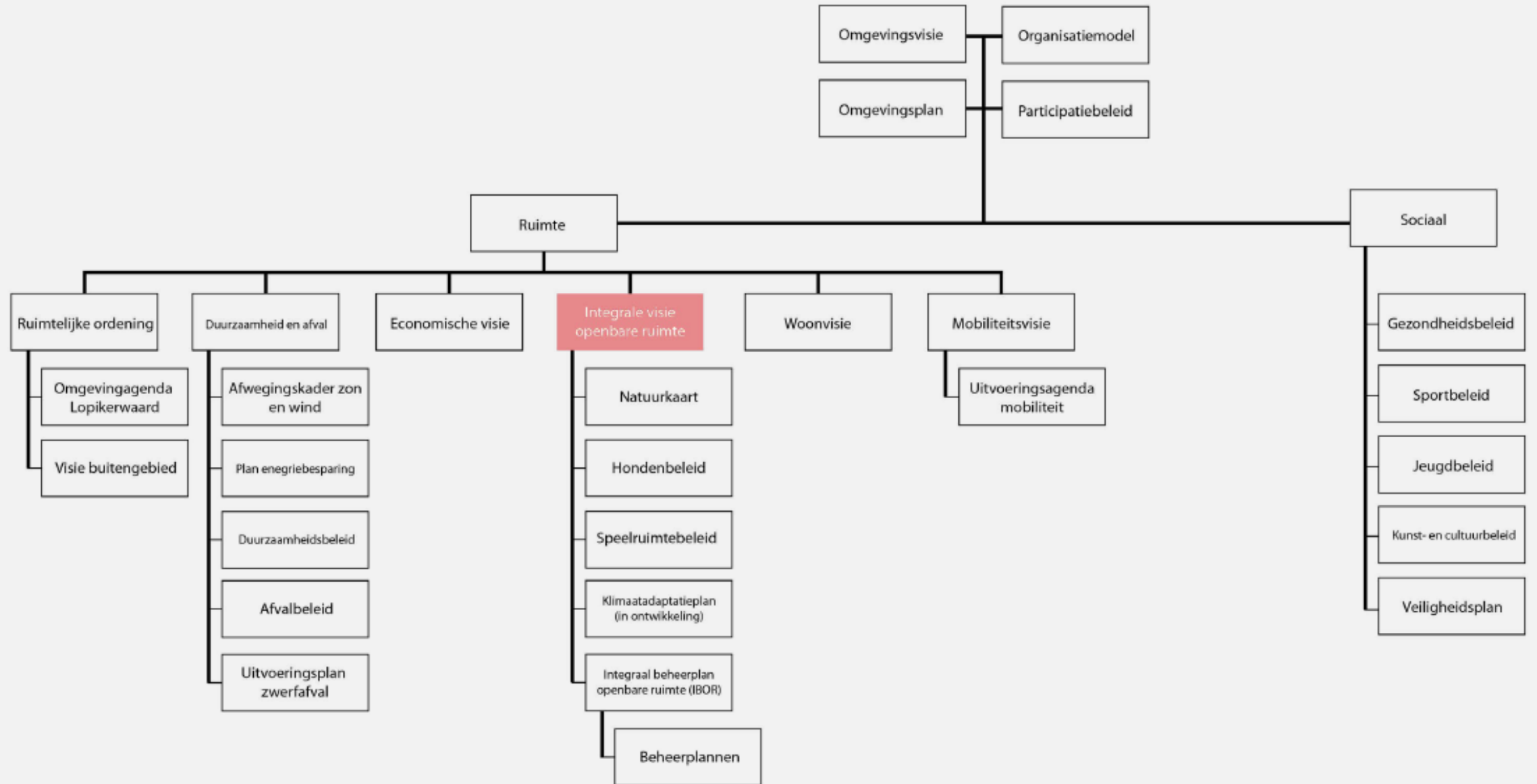
De omgevingstafel

Wat ga je doen als “stedelijk beheer”?

Enkele thema's met stedelijk beheer

- Leefomgeving centraal in plaats van regels centraal
 - Inspelen op behoeften bij bewoners
 - Kiezen voor maatwerk
 - Samen met waterschappen, GGD, nutspartijen, de provincie, woningbouwverenigingen en/of of Staatsbosbeheer.
- Rioleringsplan
- Afvalbeheerplan
- IBOR
- Wegbeheer
- Fietsbeleid en -parkeren
- Duurzaam bodemgebruik

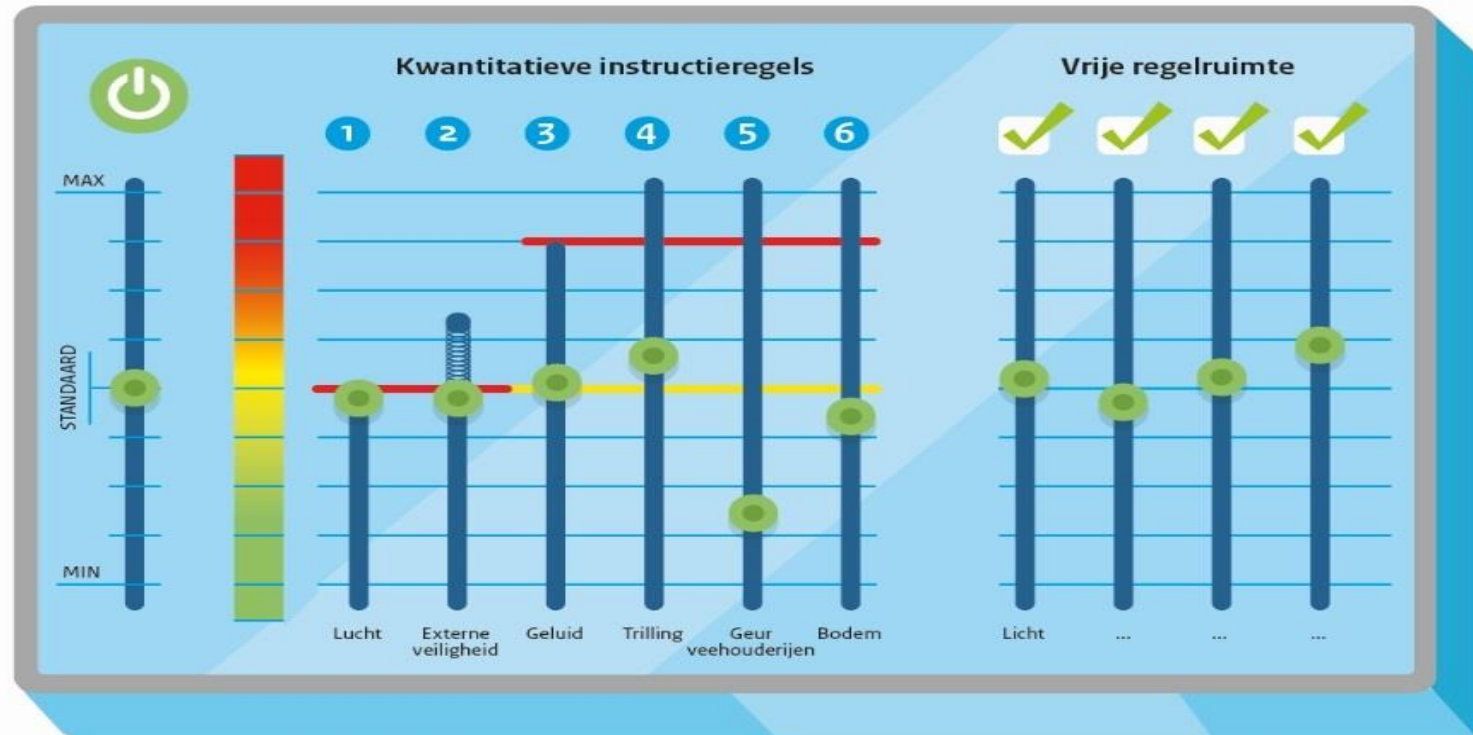
"Oké leuk, maar
wat heb ik
eraan?"

Omgevingswaarden in het Omgevingsplan:

Bestuurlijke afwegingsruimte

Mengpaneel milieu

Met de Omgevingswet hebben decentrale overheden meer afwegingsruimte voor het stellen van kwaliteitsnormen voor het milieu. Het Rijk stelt hiervoor inhoudelijke kaders in de vorm van instructieregels. Die kunnen een standaardnorm en een bandbreedte meegeven. Voor sommige aspecten, zoals licht, zijn er geen instructieregels en hebben gemeenten vrije regelruimte.

De Omgevingswet in de beleidscyclus

Programma's in de Omgevingswet

- Het gemeentelijk rioleringsplan is niet langer wettelijk verplicht. De Omgevingswet biedt wel de mogelijkheid om een gemeentelijk rioleringsprogramma op te stellen (artikel 3.14 Omgevingswet). Dat is een vrijwillig (onverplicht) programma;
- Het gemeentelijk rioleringsplan blijft geldig op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. Het plan blijft gelden totdat de periode is verstreken waarvoor het plan is vastgesteld. Of totdat de gemeente het plan laat vervallen (artikel 4.93 Invoeringswet).

Nadenkers! Om gezamenlijk te bespreken

- Op welke manier zie je het gemeentelijk rioleringsplan terugkomen in het nieuwe stelsel?
- Beleid en beheer t.a.v. afval, energie, woningbouw: hoe vanaf 2022?
- Werkvoorbereiding t.a.v. onderhoud, groen, beschoeiingen, oppervlaktewater: hoe gaat dat vanaf 2022 gebeuren?
- Welke vergunningen voor de openbare ruimte resteren er vanaf 2022?
- Hoe gedetailleerd qua regels wil je het omgevingsplan hebben?

Waar moet je zoal aan denken, deel 1

- Haak aan met programma's
- Uw rioleringsplan
- De beleidsregels en beheerplannen
- Het beheer van de openbare ruimte
- Veranderingen van werkprocessen
- Kabels en leidingen
- ICT > geofundament, informatiehuis, omgevingsdocumenten en DSO

Waar moet je aan denken, deel 2

- Zorgplicht en zelfbeheer door inwoners
- Samenwerking woningcorporaties en wijkbureaus
- Participatie
- Inzet wijkteams en buurtbemiddeling
- **Wat zijn jouw rollen in het beheer van de openbare ruimte?**
- **Hoeveel tijd heb je om het stedelijk beheer in te passen in het omgevingsplan?**

Bedenk: Elke vervanging is een kans op vernieuwing

- Vervangen en vernieuwen van kapitaalgoederen combineren met die van (keten)partners, zoals het waterschap en woningbouwcorporaties
 - Waterschap: ruimte voor de rivier of vernatten van een wijk
 - Woningbouwcorporatie: aardgasloos maken van een wijk
- Inzage in elkaars investeringsprogramma
- Flexibiliteit in budgetten

En wat kan het vastgoedbeheer doen?

- Verduurzamen van eigen vastgoed als aanjager voor de eigen inwoners, organisaties en scholen
- Ambities aanjagen en vormgeven
- Herbestemmen van “oude” gebouwen ten behoeve van huisvesting en/of wijkteams
 - Aanbrengen van zonnepanelen, aardgasloos maken, daktuinen

Stedelijk beheer aan het stuur!

- Niet langer denken vanuit standaard beheerprogramma's, maar:
 - - de wijk centraal;
 - - gebiedsgericht werken en bewonersparticipatie;
 - - weet wat er leeft en ken de opbouw van de wijk;
 - - oplossingsgericht ontwerpen;
 - - financiële flexibiliteit

Nieuwe rol van de beheerder

- Van traditioneel naar integraal, kansgestuurd beheer
- Meedenken over de noodzakelijke aanpassingen in een gebied
- Gezamenlijk ontwikkelen van een visie (en dus aansluiten bij het opstellen van de omgevingsvisie en het omgevingsplan)
- Oog voor maatschappelijke-, economische- en klimatologische trends
- In samenwerking met stedelijke ontwikkeling en het sociaal domein

Trends?

- Verstening
 - - hittestress
 - - wateroverlast
- Vergrijzing
- Klimaat
- Technologie en smart-city
- Zelfrijdende auto's / mobiliteitsoplossingen

Programma's van nu en de Omgevingswet

- Rioleringsplan
- Beheerplannen, water, wegen, bruggen en viaducten
- IBOR
- Hondenbeleid
- Kabels en leidingen
- Groenbeheer

Beheerbewust ontwikkelen

- Samenwerken tussen beheer en ontwikkeling
- - actief participeren in projecten in de fysieke leefomgeving
- - dus.....:
 - Aansluiten bij de Omgevingsvisie
 - Aansluiten bij het Omgevingsplan
 - Aansluiten bij de Omgevingstafel

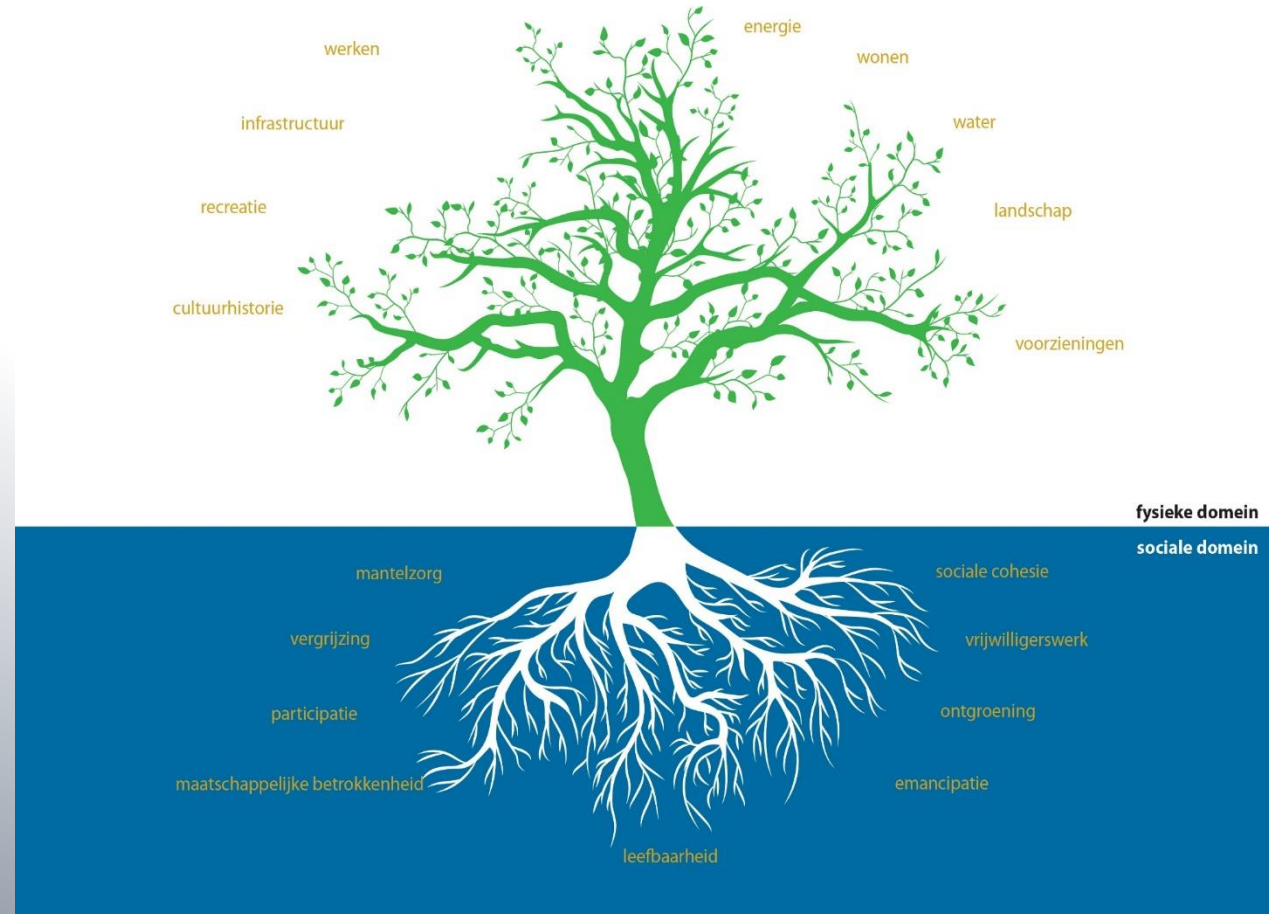
Dagelijks beheer

- Van schoon, heel en veilig naar.....
 - - sociaal
 - - aantrekkelijk
 - - waardering
 - - beleving
 - - duurzaam

Werken aan:

- Energiebeheer, stadswarmte
- Ruimte voor groen en water
- Afvalmanagement en circulaire samenleving
- Gezonde leefomgeving
- Sociale samenhang

Sociaal beheer

Sociaal beheer, de ogen en de oren

- Sociale problematiek, zoals eenzaamheid, vergrijzing, armoede “ontmoet” je in de wijk
- Werken met buurtbeheerders en buurtbemiddeling
- Bespreekbaar maken middels integrale straataanpak
 - Samenwerken met woningcorporatie en welzijnsorganisaties
 - Ouderenzorg
 - GGD

Einde

Bedankt voor uw aandacht!

